

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

10. Quàm verax sit Deus, & quantam id fiduciam pariat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

X. Quàm ergo illi chara est sua veritas, & fidelitas, & pactio, & Filij Passio, tam chara est illi itidem iustitia commutatiua. In terris nostris, olim, magni fiebat *verbum Principis*; quod Princeps dixit, irritum esse non posse existimabatur. Infinites veracior, & fideliórque omni Principe, est Deus: vnde Christi effatum est: *ce- lum & terra transibunt, verba autem mea non transibunt.* Stultus ergo, aut à stulto proximus est, qui terreni Principis verbum tanti facit, vt, de eo dubitare, nefas arbitretur; & non facit longè pluris verbum promissionemque cœlestis Principis, sed de vlllo opere bono ambigit, quasi non remunerando. Multi remissi non essent, si hîc essent attentî. Et magna spe omniâ, propter Deum agunt, omnia patiuntur, qui sunt attentî. Habent enim illud D. Augustini in corde, & ore: *Debitorem se fecit (Deus) non tantum sibi, sed & Christo, & nobis, vt illi dicere possimus: Redde, quod promisisti, quia fecimus, quod iussisti.* En quanta est boni operis fiducia! Deum ipsum, dum bona operamur, facimus nobis debitorem. Sic Chryso- stomus, sic Cyprianus est locutus. Quod si ille ditior censetur, qui, in seculo, plures habet maioresve debitores; quis ditior esse potest homine bona operante, cum Deum ipsum obtineat debitorem? nempe qui non tantum promisit, & adeò ex fidelitate duntaxat, se voluit obligare; sed etiam, qui promisit, cum pacto, & conditione meritoque operum; vt adeò ijs præstitis, mercedem nobis debeat, tanquam mercedem; quod est ex iustitia commutatiua debere. Is siquidem, qui mercedem, pro labore paciscitur, obligatur ad eam, non modò titulo fidelitatis, sed etiam ex iustitia soluendam: cum ex fidelitate id soluere debeamus, quod etiam sine vlla conditione, pacto, aut operum merito, promisimus. Hoc fundamento ostenditur, quæ, & qualis, in Deo, sit *iustitia commutatiua*, mirificæque spes humanæ firmantur, mercedis recipiendæ. Non enim est Deus, sicut homo; non mutatur; non resilit; non frangit pactum, promissa non violat; verba sua non negat; litteras suas non temerat, neque dicit se non esse soluendo. Denique nihil sophisticè agit. Olim lex erat: *Qui seditionem mouerit, moriatur: qui sedauerit, præmium ferat.* Quidam & mouerat, & sedauit, petijt præmium. Hanc quæstionem Sophista paucis absoluit. *Quod est prius? mouisse. Quod posterius? sedasse. Itaq, prius da poenas motæ seditionis, inquit, ac dein, si potes, accipe præmium rectè factorum.* Non sic Deus pronunciat; sed qualem posterius inuenit vel puni-

X.

S. Aug. in

S. Aug. in

Luc. 21. 33.

S. Aug. in

S. Augustin.

serm. 16. de

Verb. Dom.

S. Chryso-

stomus, 3. in

Matth. Cy-

prianus, tract.

orat. & elec-

mosyna.

S. Aug. in

S. Aug. in

ait, vel remunerat. Si inuenit malum, plectit; ignoscit & extol-
lit, si inuenit pœnitentem. Hoc promisit, hoc seruat. Stat ver-
bum, manet pactum.

Hinc neque de *iustitia distributiua* potest dubitari. Nam
Deus etiam constituit æqualitatem inter proportionem præmio-
rum, & proportionem meritorum; facit enim, vt illa proportio
sit inter præmia, quæ est inter merita. Quemadmodum enim,
tanquam sapiens architectus, cum Mundum conderet, singulis
rerum naturis conuenientissimè, prout cuique congruebat, suas
debitas qualitates & ornamenta distribuit; ita partim in hac, par-
tim in altera vita, distribuit præmia, seruata proportione merito-
rum; seruataque iustissima, inter proportionem præmiorum, &
proportionem meritorum, æqualitate. Quantum enim excessit
Fides, Spes, Charitas, ceteræque virtutes Deiparæ, virtutem
S. Francisci, tantum etiam gloria illius, gloriam S. Francisci an-
tecellit. *In domo Patris mei mansiones multe sunt*, ait Remunerator
noster. Et Apostolus illius: *Alia claritas solis, alia claritas lune,*
& *alia claritas stellarum. Stella enim à stella differt in claritate. Sic &*
resurrectio mortuorum. Ex quo loco S. Hieronymus, & S. Augusti-
nus demonstrant, non tantum gloriosam Sanctorum resurrectio-
nem, sed etiam præmiorum in cælo disparitatem, prout hinc quo-
que disparia sunt semina meritorum: & prout etiam homines
diuersa præmia bene merentibus dispensant. Alia erat olim, apud
Romanos, corona ciuilis, alia castrensis, alia muralis, alia naua-
lis; denique alia laurea, alia aurea; sicut & ex alia aliâque mate-
ria, apud Græcos, coronæ Olympionicarum. Cur non & Deus
diuersorum operum labori, diuersa præmia proponeret persolue-
rétque?

Alexander S. Magthildis virginis filix regis Scotiæ frater
defunctus tanquam Sanctus colebatur. Quare Monacho fistula-
tum ex ulcere pectus habenti, atque ad tumulum eius, pro sani-
tate, oranti se visendum præbuit aliquando; species illi erat hu-
manâ augustior. Nam velut solem indutus clara in luce refulsit:
vtq; maius esset lumen, duplici coronâ radiabat. Alterâ caput
erat insignitum, more regio: alteram manu gestabat. Non po-
tuit Monachus abstinere interrogatione, Alexandro, in hunc mo-
dum, conspecto; sed illico quæsiuit, quid corona sibi vellet? Cui
Alexander, *Corona*, inquit, *quam gesto manibus, corona extitit tem-*

XI

Ioan. 14.2.
1. Cor. 15.4.
S. Hieron.
lib. 2. contr.
Iouinian.
S. Aug. lib.
de S. Virgin.
cap. 26.
Gell. l. 5.
Noct. c. 6.

XII.

Thom. Can-
tipr. lib. 2.
Apum, c. 10.
§. 4.

E

po-